

"Štajerc" izhaja vsaki petek, daturan z dnevnim prihodnjem nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 krov., za Ogrsko 6 krov. 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 krov.; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopije štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rukopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 44.

V Ptiju, v nedeljo dne 4. novembra 1917

XVIII. letnik

U srce Italije ...

Avstro-ogrsko-nemška ofenziva. — Laške armade premagane. — Gorica naša! — Monfalcone, Cividale, Udine zavzeti. — Avstrijska zemlja prosta. — Naše in nemške armade v benečanski ravnini. — Naš cesar vrhovni veljnik zmagovitih armad. — 200.000 Italijanov vjetih, 900 kanonov in neštevilno materijala zaplenjeno. — Zaveznički gredo zmagovito naprej!

Velikansko navdušenje, ogromno veselje gre skozi avstro-ogrške, nemške in jim prijateljsko združene države. Največji sovražnik je izdajalec in največje veselje je, kaznovati izdajalca!

Ta grozovita svetovna vojna se je pričela v znamenu z angleško-francoskim denarjem podkupljene sovražne zvezne, ki je hotela iz grdih konkurenčnih vzrokov, iz umazane kupičiske požrešnosti, osrednje države premagati. Nenavadni povod je dal tej vojni seveda iz blaznih "jugoslovanskih" nagibov porojeni serajevski umor. Naša monarhija z nepozabnim svojim cesarjem Franc Jožefom je čakala iz kakor jasno nebo čistega stališča človečanstva, da se politični spori rešijo mirnim potom; ednakne miroljubnosti ne pozna svet. Šele ko je bla ta brezpogojna miroljubnost nevarna za obstoj monarhijesame, šeleko je "jugoslovanski" fanatizem prelil kri prestolonasledniške dvojice, moral je vzplameti avstrijski ponos.

Takrat je moral naš Franc Jožef Srbi vojno napovedati. Ali pokazalo se je takoj, da je bila Srbija le hujščak, ki je delal na

račun in za plačo drugih držav. Srbija je bila podobna hudemu psu, ki ga zlobni sosed bujska na poštenega gospodarja. Vse sovražne velelasti so vstale, takor en mož — Rusija, Anglija, Francoska, z eno besedo pol sveta — in vsi so hoteli raztrgati Avstrijo ter jo pogoltniti...

Ali pokvarjeni svet je doživel čudež: Nemčija s svojim cesarjem Viljemom je držala zavezniško zvestobo. Vstala je in rekla: kdor je sovražnik Avstrije, ta je tudi sovražnik Nemčije, kajti mi smo združeni v življenju in smrti...

Takrat smo imeli "trozvezo". Skozi dolga desetletja nam je bil pridružen Italijan, nam je hlinil zvestobo, nas je politično in gospodarsko izkorisčal, se nam je delal najboljšega prijatelja. Ali — prijatelje se izpozna v uru nevarnosti in potrebe. Italijan je čakal kakor mačka in v hipu, ko je mislil, da nam vsled rusko-francosko-angleške premoči bije zadnja ura, skočil je ta "prijatelj" pokonci in nam je v neverjetni zlobnosti, v zločinskem izdajalstvu, takor navadni kalabreški ropar, napovedal vojno. Takrat, pri temu naj-

gršemu izdajalstvu v svetovni zgodovini, pričeli smo tudi mi Italijo sovražiti, in to sovražstvo nam ne iztrga nikdo več iz srca. "L'Italia infame", — to je za večne čase ime kraljevine savojskega pritlikavca!

Italija je s svojim izdajstvom podaljšala vojno. Ona je navdušila naše sovražnike, razcepila naše sile. In vendar se je grozovito opekla. Širokoustno so besedičili laški vojskovedji in poetje o izprehodu preko Grada na Dunaj. Zmotili so se! Naša kraška fronta je bila jeklena stena, ki je odkupila sovražniku vsako ped zemlje z neštetimi žrtvami. V več kot dveletni vojni smo vzdržali in Italijan je dosegel le malenkostne uspehe, to pa vkljub svoji premoči, vkljub pomoči sovražnikov. Ob kraškem kamenju si je razbil svoje glave in izdajalec je stokal po zaželenem Trstu... Ves svet je pričel pljuvati na Italijana! Mi pa smo čakali s sveto vero na uro odresenja in obračuna in izdajalcem.

Ta ura je zdaj prišla in zato je naše veselje tako očitno, naše navdušenje tako čisto!

S pomočjo krasne in nepremagljive nemške armade pričeli smo zdaj v pozni jeseni z ofenzivo proti Italiji. In kakor božji strel, takor blisk iz neba je vdarila ta ofenziva v izdajalske armade. V šestih dneh so naše in nemške armade premagale Italijane, vzele Gorico, Monfalcone, Sveti Goro, prekoračile iz Primorskega in Koroškega naše meje, vdrle v nepremagljivem prodiranju v benečansko ravnino, zavzele glavni stan laškega poveljstva in gredo naprej, na prej v srce Italije!

Zato vihajo zastave Avstro-Ogrske in Nemčije iz poslopij! Izdajalca smo za vrat prijeli, izdajalcu grozi zasluzena kazen!

V globoki hvaležnosti se spominjam svojih junaških vojakov. Domovina se klanja pred njimi in jim vije lov orike. Dokazali so, da A v s t r i j a ž i v i , — da je nikdo ne more premagati. V globoki hvaležnosti pa stisnemo roko tudi zavezniški in nemški armadi, ki nam je skočila v izpolnjevanju zavezniške dolžnosti na pomoč. Cesarnaš se je iskreno nemški prijateljski armadi zahvalil. In patriotična dolžnost vsakega poštenega Avstrijca je, da storisti! Bog živi našo hrabro avstro-ogrsko armado, Bog živi naše zveste nemške zavezničke!

Avstro-Ogrska in Nemčija sta premagali morilskoga Srba in Črnogorca, zahrbtnega Rumuna in Belgijca, Francoz in Anglež, Rus in Japonci so spoznali njuno moč. Ždaj je prišel italijanski Judež na vrsto. Božji mlini meljejo počasi, ali sigurno... Bodočnost pa nam je ostala jasna, takor odprto nebesko oko: mi in Nemčija, — ali svet naše premagata!

Kakor zmagovita sedanjost, ki nas dela ponosne in srčne, ker zadeva našega najostudnejšega sovražnika v srce, — tako mora biti in naša bodočnost: edina, složna, prijateljska, politična in gospodarska zveza Avstro-Ogrske z Nemčijo!!

Teperi Lah!

Spisal K. L.

Ej, Lah, kje si?
Poznaš zdaj kri?
Zakaj bežiš, zakaj letiš,
Po Trstu več ne hrepeniš?

Ej, vrag po tebi,
Ti Judež ti!

Kot maček zvili
Si se, grozil —
Vsak te proklet, ko nož si vzel,
Za izdajalca te imel!

Zaman ti Lah
Si Judež bil!

"Rè piccolo",
Več te ne bo!
Končano je, — prodal si se
In narod pljuva zdaj na-te!

Sramota cilj
Ti Judež bo!

Cadorna, kje
"Ombrello" je?

Kdo te rešuje? Zdaj dežuje,
Nebo zdaj bombe naše bluje,
In za-te bo
Judež, gorje!

Salandra, kaj
Ti delaš zdaj?
Sonnino ti, kje bivaš mi?
Zakaj vas vse pri plesu ni?

Le vrv ostane
Judežu zdaj!

Nogo v roko —
Tebe ne bo
Nikdar Taljan na našo stran!
Vsi upi bili so zamān...

In Soča poje,
Judež, slovo...

Kaj tvoj je jok!
Le trobi v rog...
Ej, Judež ti, zasluzil si
Tisočkrat, kar smo dali ti...
Proklet si, Lah, —
Za nas je Bog!

Naš cesar Karl I.

Danes dne 4. novembra, praznjuje naš cesar Karl I. svoj imendan. Spominjamo se na tem slavnostnem dnevu nepozabljivega cesarja Franc Jožefa, pod katerega žeslom smo se porodili in smo rastli in vživali solne lepote miru. Sovražniki so vslili cesarju Francu Jožefu vojno, — in naš oče je odšel od nas, brez da bi dočakal zmagovitega konca te borce. Belolasi starček z naravnost vzišenimi lastnosti nas je takrat zapustil... Zakaj se danes na to spominjamo? Ker mi v pravem avstrijskem mišljenju čuteči ljudje smo prepričani, da je prešel duh velikega Francu Jožefa na našega Karla I! Francu Jožef kot 18-letni mladenič pri Santa Luciji in cesar Karl v 12. Sočini bitki na bojišču, — ali si nista podobna? Oba sta — naš cesar! Oba z enim ciljem — srečno veliko Avstrij!

V tem znamenju praznujemo imendan našega cesarja Karla, tega junaka, tega pravičnega vladarja, tega našega, našega voditelja!... Na bojnem polju praznoval bode Karl I. svoj god. Bog mu daj usodo njegovega predhodnika Francu Jožefu: zmagoviti mir in mirno srečno bodočnost njegovih narodov!

* * *

Italijanska fronta predrt. — Nad 10.000 vjetih.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d č e t r t k a.

K.-B. Dunaj, 25. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Dvanajsta Sočina bitka, povzročena iz iniciative v nevarnosti in smrti zvesto zvezanih osrednjih sil, je včeraj uspešno zapričela. Ob 7. uri zjutraj pričele so topovske množice svoje uničevalno delo. Eno uro pozneje pričela je infanterija v viharju, dežju in sneženju z napadom. Vreme in gorovje postavila sta čete na izredno težko poizkušnjo. Sovražnik branil se je najtrdovratnejše, ali že opoludne **bila je italijanska bojna fronta** med Rombonom in Auzzo na mnogih krajinah **predrt.** Čete iz planinskih dežel **vzele so Flitsch;** nemške čete vrgle so bolj južno sovražnika v prvem naskoku nazaj. Visočine zapadno od Volčaha in severno-vzhodno od Auzze bile so zvečer popolnoma v lasti zaveznikov. V severnem delu ob Bainsizza-Sv. Duha so se Italijani včeraj našemu napadu še ljuto upirali. Na Montu San Gabriele, pri Gorici in na kraški visoki planoti vstvarila so krajevna podjetja predpogoje za nadaljnje boje. Artiljerijski ogenj je narastel v teh prostorih na obih straneh do velike sile. Do večera se je poročalo več kot **10.000 vjetih**, med njimi divizijske in brigadne štabe. Plen se ne more še pregledati. — Pri armadi feldmaršala von Conrada topovski boji.

Sef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 25. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V Flandriji večji ogenj. Pri armadi nemškega prestolonaslednika so bili poizvedovalni napadi povod zavrnjeni.

Makedonska fronta. V največih oddelkih se je artiljerijsko delovanje pomnožilo.

Italijanska fronta. V orožju zvezte nastopile so včeraj nemške in avstro-ogrške čete rama ob ramu v boj zoper bivšega zaveznika. V več kot 30 kilometrov širokosti po kratkem, močnem ognjenem učinku k naskoku nastopajoče, predrle so mnogokrat preiskušene divizije italijansko Sočino fronto v kotli Flitscha in Tolmina.

Doline zapirajoče močne postojanke sovražnika boli so v prvem naskoku poražene. Vkljub ljutemu odporu prišle so naše čete na močno gorovje in so naskočile sovražne postojanke, ki so se na visočinah nahajale. Sneg in dež sta otežila prodiranje v raztrganem gorovju. Ali premagalo se je i. t. da učinek. Trdovratni odpor Italijanov se je moral večkrat v ljudih bližinskih bojih zlomiti. Bojevno delovanje gre naprej. Do večera se je poročalo več kot **10.000 vjetih**, med njimi divizijske in brigadne štabe, bogati plen na topovih in vojnemu materialu.

Prvi generalkvartirmožster

Ludendorff.

30.000 vjetih Italijanov in 300 kanonov.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d petka.

K.-B. Dunaj, 26. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Na srednji Soči vporabljeni avstro-ogrške in nemške bojne sile so v hitrem prodiranju črto Karfreit-Auzzza prekoračile. Gibanje je bilo od včeraj zjutraj sem od letega vremena pospeševano. Tudi na visoki planoti Bainsizza-Sv. Duha do pokrajine Monta S. Gabriele se je zlomilo odpor Italijanov. Sovražnik zapušča vso ozemlje, katerega last si je v 11. Sočini bitki z življem mnogih tisočev pridobil. Na kraški visoki planoti razvili so se pri nespremenjenem položaju mestoma živahnih boji. Naval zaveznikov zamegel je v dveh bojnih dneh sovražne črte na 50 kilometrov frontne širokosti pretresti. Pri umikajočih Italijanih vlada mnogokrat največja zmesnjava. Mnogoštevilno zvezje moralno, popolnoma obkoljenih, na prostem polju orožje odložiti. Velike množine topov, sestavljene iz vseh kalibrov in nepregledne množine vojnega materiala padle so v roke zaveznikov. Ena avstro-ogrška divizija vzela je južno zapadno od Tolmina sama sovražniku 70 topov. Doslej se je naznanilo nad **30.000 vjetih** in okoli **300 zaplenjenih topov.**

Sef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 26. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V Flandriji močni artiljerijski boj; ponočni angleško-francoski sunki so se izjavili. — Po močni artiljerijski pripravi sunili so Francozi od severne strani Chemin-des-Damesa v pokrajino Aillette. Njih napad je zadel naše prednje čete, ki so bile po kratkem boju na severno obrežje kanala Oise-Aisne nazaj vzete. Pri temu se ni posrečilo, ves topovski material rešiti. — Na vzhodnem bregu Maase naskočili so nemški bataljoni z metalci plamen v več kot 1200 m širokosti francoski postojanke v gozdu Chauême, premagale posadke in pripeljali vjete nazaj. Več sovražnih protisunkov se je brezuspešno razbilo.

Italijanska fronta. V izrabi prednega uspeha pri Flitschu in Tolminu prodirajo naše divizije preko Karfreita in Roncina. Čete severnega krila italijanske armade so, v kolikor niso bile vjetje, vržene in v umikanju. V nezadržljivem prodiranju prekoračili so avstro-ogrški in nemški regimenti, tekmujoči v naporu, njim postavljene cilje in so vrgli sovražnika iz močnih zadajšnjih visočinskih postojank, ki jih je skušal držati. Pod našim pritiskom pričeli so Italijani tudi visoko planoto ob Bainsizza-Sv. Duha in izpraznjevali. **Borimo se na mnogih krajinah že na italijanski zemlji.** Število vjetih je narastlo na več kot **30.000 mož**, plen na več kot **300 topov**, med njimi mnogo težkih. Jasno vreme pospeševalo je včeraj bojevno delo.

Prvi generalkvartirmožster

Ludendorff.

Naš cesar Karl poveljnik zoper Italijane.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d sobote.

K.-B. Dunaj, 27. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Pod osebnim vodstvom Njegovega Veličanstva našega cesarja in kralja se naša zmaga ogromno razvija. Naše v boju izkušene, slavepolne Sočine čete in z nepremagljivo napadalno silo prodirajoče nemške bojne sile dosegle so veliki uspeh. Bratstvo oružja zaveznikov, skovano na neštetičnih bojiščih, zapečatenko s krvjo naših najboljših, obneslo se je nanovo na nedoseženi način. Ob zgornji Soči so naše čete iz planinskih dežel — dolgo izkušeni infanterijski regimenti, streliči cesarskih lovcov iz Štajerske in Tirolske — v skalnatni pokrajini Rombona in Canina ter na Montu Stol s trdnim vztrajanjem ozemlje in sovražnika premagale. Južno-zapadno od Karfreita naskočili so pruski Šlezijci visoki Monte Matajur. Tu kaj, kakor zapadno od Tolmina se borimo povsod na italijanski zemlji. Na visoki planoti Bainsizza branijo se Italijani korak za korakom. V ljudih bojih bile so sovražne postojanke južno od Vrha, nekdaj tako hudo branjena visočina 652 pri Vodici in v Italiji kot dobiček zmage ednajste Sočine bitke tako glasno praznovani Monte Santo (Sveta gora) zavzeti. Sinovi vseh pokrajij Avstrije in Ogrske tekmovali so v napadalnem veselju. Pri Canale in vzhodno od tam pripeljali ste dve c. in kr. diviziji sami **16.000 vjetih** in **200 topov.** Severno od Goice stojimo ob Soči. V oddelku Fajti Hrib iztrgala je ogrska 17. divizija, ki straži že več kot dve leti zmagovito ob spodnji Soči, sovražniku v presenetljivem napadu njegovo prvo črto. V njene roke je padlo **3500 Italijanov.** Skupno število vjetih se je na **60.000** mož zaplenjenih topov pa na **500** povisalo. Od sovražnih letal se je doslej **26** sestrelilo.

Sef generalštaba.

„Sveta Gora“ zopet naša.

K.-B. Dunaj, 27. oktobra. Iz vojnospkovnega urada se poroča:

Monte Santo (Sveta Gora) bil je od zveznih čet v naskoku zavzet. S tem je padel nadaljni steber italijanskega odpora. Ko je italijanska zastava po desetih brezuspešnih sočinjih bitkah zjutraj dne 25. avgusta bila posajena na višek Monta Santo, ni imelo vpitje in navdušenje v kraljevini nobenih mej. Zavzetje tega „ključa“ v Trst naj bi slepilo javno mnenje v Italiji nad vsemi neuspehi. Po tri-dnevni ofenzivi je ta „ključ“ zdaj zopet v naši roki, krona italijanskega osvobodilnega dela razbita in pod jeklenimi koraki zaveznih armad se trese italijanska fronta v svojih temeljih.

Nad 60.000 Italijanov vjetih in 510 kanonov zaplenjenih.

Nemško uradno poročilo o dnevi.

K.-B. Berlin, 27. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Francozi in Angleži vporabili so včeraj čez dan na bojišču v sredini Flandrijske fronte iz novega močne sile, da bi poiskali bojno odločitev. Uspeh je ostal naš. Zaman so se sovražne divizije v naši odporni coni izkrvavile. Sovražnik je bil pri glavnemu in pri postranskih napadih povsod z ogromnimi izgubami vržen. — Armada nemškega pionerstva. Sovražnik je zaman poskusil po hudem artiljerijskemu ognju na severni breg kanala Oise-Aisne priti.

Italijansko bojišče. Pod osebnim vodstvom Nj. ces. in kr. Apost. Vel. cesarja Karla avstrijskega, kralja ogrskega pripravljeni akciji proti glavnim silam italijanske ar-

made dozori pod sopomočjo brezprimerne napadne sile nemških čet, ki so stopile rama ob rami s svojimi hrabrimi brati ob Soči v boj, do velikega uspeha. **Druga italijanska armada je premagana!** Po ugodnem vremenu pospeševane, vdrle so preko visočin in dolin, mnogokrat premagajoče ljudi odpor sovražnika, nemške in avstro-ogrskie čete nezadržljivo naprej. Visočinski hrbet Stola je zavzela c. kr. 22. strelska divizija. 1641 m visoki, močno utrjeni višek Monta Matajur padel je že dne 25. t. m. ob 7. uri dopoldne — 23 ur po začetku našega napada pri Tolminu — vsled odličnega nastopa lajtnanta Schneibera, ki je naskočil s 4 kompanijami zgornje-sleziskoga inf. reg. št. 63 to močno italijansko obmejno postojanko. Izvršeni marši in boji vseh čet, ki hitijo skozi prednje gore Julijskih alp v italijansko obmejno ravino, so vzvišeni nad vsako hvalo. Število vjetih se je zvišalo na **60.000 mož**, zapolnjih kanonov pa na **450**. Neregledni vojni material se mora še spraviti iz zavzetih postojank Italijanov. V zadnjih dveh dneh se je sestrelilo **26 sovražnih letal**. Italijanska fronta se trese do Vipave, na kraški visoki planoti se drži nasprotnik.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Gorica zopet naša!

(Prvo poročilo.)

K.-B. Dunaj, 28. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Danes zjutraj so naše čete zopet Gorico zasedle. Od grada frfotajo po enoletnem vladanju sovražnika zopet — kakor že skozi dolga stoletja — naše zastave. Italijani so se umaknili čez Sočo.

Šef generalštaba.

Gorica, Cividale, Monfalcone v naši roki!

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d n e d e l j e .

K.-B. Dunaj, 23. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Včeraj je padla od naše Sočine fronte zadnja vreira skozi dve in pol leta istotko slavno, kakor požrtvovalno peljane obrambene vojne. Tako na kraški visoki planoti, kakor v goriskem oddelku smo prešli k napadu. **Italijani niso napram našemu napadu nikjer vztrajali.** Na južnem krilu so zavzele naše čete Monfalcone. Zgoraj od Gradišce naskočil je v 3. jutranji uri major Mocsary na celu svojega hrabrega Köszeškega lovskega bataljona št. 11 preko gorenjskega Sočinega mosta desno krilo in je iztrgal sovražniku Monte Fortini. **Na gradu v Gorici razobesili so oddelki karlovačkega inf. regimenta št. 96 ob 2. uri zjutraj našo zastavo.** V hitrem zasledovanju sovražnika se je zapadno osvodenega mesta Sočo prekoračilo in visočino Podgoro zavzelo. Visoka planota Bainsizza-Sv. Duh leži vstevši tudi Monte Kuk — za našo fronto. Pri Plavi pribojile so si naše čete v ljtih bojih prehod čez reko. **Cividale je v nemški roki.** Nemagljivo prodirajoči so naši zaveznički tukaj dosegli izhod v benečansko ravino. Premagane armade vojvode Aosta in generala Capello so doslej **80.000 mož** na vjetih izgubile. Število zapolnjih kanonov se ceni lahko na **600**.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 28. oktobra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji so se angleški napadi izjalovili. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Damesu naskočile so močne francoske sile po ljuti artiljerijski pripravi dvakrat pri Brayu. V našem ognju in na posameznih krajih vsled protisunkov naših jarkinj posadki prijet, moral se je sovražnik umakniti. Imel je težke izgube in pušil vjete v naši roki. — Od 22. oktobra sem izgubil je nasprotnik v zračnem boju in vsled odpornega ognja **48 letal**.

Makedonska fronta. V kotlu Monastirja, ob Cerni in od Vardarja pa do jezera Doiran borile so se artiljerije živahnno.

Italijansko bojišče. Vsled uspeha pospeševani napadalni duh nemških in avstro-ogrskih divizij generala v. Below je spravil **vso italijansko Sočino fronto v razsul**. Premagana 2. italijanska armada je v

bokih vrstah na Chemin des Damesu proti našim črtam. Bile so povsod krvavo zavrnjene.

Italijansko bojišče. Hitro nadaljevanje skupnega napada ob Soči in prineslo je tudi včeraj mnogo uspeha. Italijanske sile, ki so skušale zabraniti našim divizijam izstop iz gorovja, bile so v krepkem sunku nazaj vrzene. Zvečer so **vdrle nemške čete v goreči Cividale**, prvo mesto v ravni. Fronta Italijanov do Jadranskega morja se trese. Na vsej črti so naši zbori v prodiranju. Gorica, za katero se je v Sočini bitki toliko borilo, bila je danes zjutraj od avstro-ogrskih divizij zavzeta. Število vjetih je narastlo na več kot **80.000**, število topov na več kot **600**.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Sovražna koroška fronta razbita.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d p o n d e l j k a .

K.-B. Dunaj, 29. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Dne 24. t. zjutraj pričele so avstro-ogrskie in nemške bojne sile generala Otto v. Below in severno krilo armadne skupine generalobersta pl. Borojević svoje napade. Včeraj, na večer 5. bojnega dneva, je bilo vso ozemlje nazaj pridobljeno, ki ga nam je sovražnik — vsak kvadratni kilometr je stal sovražnika 5400 mož v 11 krvavih bitkah težavno odvzel. Na kraški visoki planoti sunile so naše čete naprej v zavzeto Monte San Michele. Ob Soči prešli so naši oddelki čez visoko narastlo reko. Gorico se je v cestnem boju izčistilo, Podgoro pa pozno zvečer zavzelo. Prostor od Oslavije, Monte Sabotin in visoka Kora dala tvorili so pozorizki mnogokrat jako vročih bojev. **Vsekodnevno odpor Italijanov je bil zaman.** Zasledovanje v največji zmesnjavi umikajočega se sovražnika vodilo nas je preko Cormonsa in Monte Quarina. Nemške in avstro-ogrskie čete stojijo pred Udine. Tudi v pogorski pokrajini severno-zapadno od Cividale prodirajo hitro. **Italijanska koroška fronta je najvažnejših oddelkih pretesena.**

V snegu in viharju iztrgale so naše čete sovražniku njegove v $2\frac{1}{2}$ letih iziddane obmejne postojanke južno-zapadno od Trbiža, pri Pontafelu, v pokrajini Pločenja in na Velikem Palu. Hitro vse odpre zlomivše prodiranje zaveznikov napravi nemogoče, da bi se poročalo število vjetih in neprenehoma naraščajočega plena. V prostoru južno-zapadno od Plavje se je spravilo **118 italijanskih topov** vseh kalibrov. Ena tukaj prodirajoča divizija odvzela je sovražniku v nekaterih urah **60 oficirjev, 3000 mož in 60 topov**. Kar se je na vojnem orožju v 12. Sočini bitki zapplenilo, presega daleč uspeh plena naše gališko-poljske potetne ofenzive iz leta 1915.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 29. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji so se angleški napadi izjalovili. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Damesu naskočile so močne francoske sile po ljuti artiljerijski pripravi dvakrat pri Brayu. V našem ognju in na posameznih krajih vsled protisunkov naših jarkinj posadki prijet, moral se je sovražnik umakniti. Imel je težke izgube in pušil vjete v naši roki. — Od 22. oktobra sem izgubil je nasprotnik v zračnem boju in vsled odpornega ognja **48 letal**.

Makedonska fronta. V kotlu Monastirja, ob Cerni in od Vardarja pa do jezera Doiran borile so se artiljerije živahnno.

Italijansko bojišče. Vsled uspeha pospeševani napadalni duh nemških in avstro-ogrskih divizij generala v. Below je spravil **vso italijansko Sočino fronto v razsul**. Premagana 2. italijanska armada je v

umikanju proti Tagliamentu, 3. se je vstavila napram napadu na njene postojanke od Vipave do morja le kratki čas; nahaja se v nujnem nazadovanju ob Jadranskim obrežjem. Tudi severno širokega predorase je pričela tresti italijanska fronta na Koroskem do Pločken-prelaza. Zadajšče čete sovražnika so poskušale doslej zaman, vstaviti hitro napredovanje zaveznikov. **Nemške in avstro-ogrskie čete stojijo pred Udine**, dosedanjemu glavnemu stanu Italijanov. Avstro-ogrskie čete so **zavzele Cormons** in se bližajo v obrežni pokrajini deželni meji. Vse čete so krite z neredno bežajočimi kolonami vozov italijanskih armad in prebivalstva. Število vjetih in plena se trajno povišuje. Ljute nevihte, zvezane s težkim deževjem, priše so včeraj nad ogromnim bojiščem 12. Sočine bitke.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

(Nemški general v. Below, ki se tukaj omenja kot vodja zmagovalnih čet, je znan kot istotako zmagovalni vojskovodja v Kurlandu začasa poletnje ofenzive 1915. Op. ur.).

130.000 vjetih, 900 kanonov!

K.-B. Postojna, 28. oktobra. Cesar se je peljal danes v prostor od Fajti Hriba. Na vseh potih preko kraške zemlje hitjo regimenti v italijansko ozemlje, medtem ko prihajajo v nasprotni smeri tisočeri vjetih. Množice vjetih se ravno šteje; gotovo je **130.000 Italijanov vjetih**. V tej uri se je že zapolnilo **900 sovražnih topov**. Ob izlivu Soče, v katerega pokrajini so stale Slobba-baterije, stope avstro-ogrskie čete. Pinase z angleškimi topovi so bile pač že proč spravljene, prizidani topovski orjaki pa so nam zapopadli. Zvečer se je vrnil cesar na svoje bivališče v okrožju vojujočih se armad.

Udine zavzet.

(Prvo poročilo.)

K.-B. Dunaj, 30. oktobra. V gospodski zbornici otvoril je predsednik sejo s sledеčim nagovorom :

"Visoka zbornica! Ako sem smel v včerajšni seji zopetno pridobitev domače zemlje zbornici sporočiti, sem zdaj v srečnem položaju, na temelju mi danes dosegla avtentičnega poročila visoki zbornici poročati, da je **Udine zavzet**. (Viharno odobravanje in ploskanje.) **Ena največjih akcij svetovne vojne se izvršuje**. Mi Avstriji pa ne smemo pozabiti, da bi nam ne bila mogoča, ako bi naši junaki na južno-zapadni fronti ne v zavzeli vodilno vlogo (zopetno viharno odobravanje in ploskanje) proti sovražniku, ki si gotovo ni predstavljal konca vojne brez aneksij in kompenzacij. (Viharno in dolgo trajajoče odobravanje in ploskanje.)

Cesar v Gorici.

K.-B. Gorica, 29. oktobra. Cesar je danes zopet v sosednem Gorico dospel. Nasprotnik je mesto po največjem delu uničil, oplenil in prebivalstvo seboj vlekel.

V srcu severne Italije!

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d torka.

K.-B. Dunaj, 30. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Vsled 12. Sočine bitke vstvarjen položaj učinkuje **do gorovja na zgornjem Tagliamentu**, kjer koroška armada generalobersta v. Krobatin a, vsak odpor premagajoča, na benečanski zemlji hitro proti jugu in zapadu na prostoru pridobiva. Bojne sile generala Alfreda Krausa so že dne 28. oktobra opoldne prvo vrzel v široko, utrjeno taborišče od Gemone vdarile, ko se je hrabri s podnještajerski strelskega regimenta št. 26 pancerke utrde na Montu Lanca polasti. Odločilno prodiranje zveznih (nemških) čet generala v. Belowa bilo je kronano z **zavzetjem Udina**. Bolj južno valile so se, ločene

od naših na Primorskem zasledujejočih armad, **nerecene množine premaganega sovražnika** proti visoko narastli spodnji reki Tagliamento. Prostori za frontami zaveznikov dobivajo vsled dolgih vrst vjetih in vojnega plena mnogokrat izgled italijanskega armadnega tabora.

Sef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 30. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji bobenski ogenj. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri Brayu in ob Chemin des Dames u artiljerijska bitka. Na desnem bregu Maase v drži so naše napadne čete po učinkujočiognjeni pripravi v sovražne postojanke severno-zapadno od Bezouaux. V 1200 m širokosti zavzeti jarki so se držali proti širim, do noči ponavljanim napadom močnih francoskih sil. Pripeljalo se je več kot 200 vjetih. Sovražnik je imel težke krvave izgube.

Italijanska fronta. Zvezne čete 14. armade so zavzle Udine. Sedež italijanskega vrhovnega armadnega vodstva je tem na 6. dnevu uspešne operacije v našo roko padel. Nezadržljivo, brez ozira na vsak napor, silile so naše divizije v ravni proti toku Tagliamento. Na redkih mostovih vsled deževja visoko naraste reke se vstavlja nazadovanje premagane sovražne armade. Iz Koroske prodirajoč čete so stopile na vsej fronti **na benečansko zemljo** in prodirajo proti zgornjemu toku Tagliamenta.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Zahvala našega cesarja.

K.-B. Dunaj, 30. oktobra. Cesar je izdal sledeče armadno povelje:

V trdih bojih so moje pridne čete, skupno s hrabrimi zavezniki, v nekaj dneh krasne uspehe dosegle.

Veselo ginjen povem vsem — vsem — za njih zavedeno in junaško zadržanje v težkih bojih mojo najtoplejšo zahvalo in izražam vsem voditeljem, vsem poveljnikom in vsem četam moje polno priznanje. Z Božjo pomočjo naprej!

Bivališče, 27. oktobra 1917.

Karl I.

Zvesti zavezniki!

Krasna, nerazrušljiva in jeklena je zveza med Avstro-Ogrsko in Nemčijo! In najjasnejše izkazala se je v teh velikih bojih proti nekdanjemu tretjemu zavezniku, izdajalski Italiji. Velezanimiva in velepomembna sta v tem oziru telegrama, ki sta jih menjala naš cesar in nemški cesar. Evo jih!

Naš cesar se zahvaljuje nemškemu cesarju.

K.-B. Dunaj, 29. oktobra. Kakor se poroča iz vojno-tiskovnega urada, je Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo dne 28. oktobra slediči brzojav na Njegovo Veličanstvo nemškega cesarja, kralja pruskega odpodal:

„Včeraj so Tvoje čete v Cividale vslile. Danes so moji regimenti mojo deželno prestolico Gorico nazaj pridobile. Posebna sršna stvar mi je, da se v tej veliki uri **hvaležno spominjam našega zvestega orožnega bratstva**, ki je z Božjo pomočjo zamoglo praznovati te nove ogromne triumfe. Ti si v nesobični stvarnosti mojemu nadpoveljstvu dal na razpolago celo vrsto tvojih najkrasnejših divizij. Zavedni v cilju so naši generalni štabi pravne napada skupno in z bogatim uspehom izvršili. Napadna sila Tvojih čet izkazala se je kakor vedno kot ne-premagljiva. Za vse te dokaze **zvestega zaveznštva** ti rečemo jaz in moja hrabra bojna sila **najiskrenježo zahvalo**. Vse-

mogočnega milost naj počiva i zanaprej na našem zmegovitem orožju.

Karl.“

Ob isti uri dospela je od Njeg. Vel. nemškega cesarja sledeča čestitka v vojno-taborišče našega najvišjega vojnega gospoda:

„Pod Tvojim vodstvom tako uspešno zapričete operacije proti italijanski armadi jemljejo nadpolno nadaljevanje. Veselim se, da so poleg Tvojih v naskoku izkušenih Sočin borilcev v orožni zvestobi nemške čete s svojo napadalno silo besedolomsko prejšnega zaveznika premagale. Čestitam Tebi in Tvoji bojni sili najprisrčnejše k zopetnemu zavzetju Gorice in kraške visoke planote. Viribus unitis naprej z Bogom!“

Viljem I. R.“

Vojna na morju.

Potopljeni!

W.-B. Berlin, 24. oktobra. V Kanalu in Severnem morju bila sta dva parnika in 2 ladji na jadre potopljeni.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 24. oktobra. Ob angleškem zapadnem obrežju in Severnem morju je eden nemških podmorskih čolnov (poveljnik kapitanlajtnant Georg) zopet 6 parnikov in eno jadernico z okroglo 26.000 brutto-register-tonami potopil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

29.000 ton.

W.-B. Berlin, 26. oktobra. V Atlantskem oceanu in v Kanalu je eden nemških podmorskih čolnov zopet 7 parnikov z okroglo 29.000 brutto-register-tonami potopil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Potopljeni!

W.-B. Berlin, 26. oktobra. Vsled delovanja naših podmorskih čolnov v zatvorenem okolišu okrog Anglije bilo je uničenih nadaljnih 5 parnikov in ena jadernica.

18.500 ton.

W.-B. Berlin, 28. oktobra. V Kanalu in v Severnem morju so nemški podmorski čolni zopet 18.500 ton potopili.

Pomorski boj pri Ostende.

K.-B. Berlin, 28. oktobra. Severno od Ostende križajoče lahke bojne sile nasprotne bile so dne 27. oktobra popoldne obenem od naših torpednih čolnov z artilerijo in od večjega števila letal z bombami napadene. Vkljub temu, da je sovražnik hitro proti zpadu odplul, se ga je večkrat zadelo. Lastne bojne sile so se nepoškodovane vrnil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Avstrija in Nemčija.

Bodimo hladnokrvni in odkritosrčni! Ogromni, veličastni so uspehi armad proti izdajalskemu Italijanu, — tako ogromni in veličastni, da jih gotovo nikdo pričakovali ni upal. In vse to po kravni, več kot triletni vojni na raznih frontah proti celemu svetu sovražnikov! To v času, ko je angleška vlada zopet z vso gostobesednostjo grozila in izražala svojo besnot. To v času, ko je tudi italijanska vlada besnela v divjih grožnjah in škilila na Trst, na „neodrešeni“ Trst... Danes mora svet priznati in razumeti, da so osrednje sile ne-premagljive. In misterij te nepremagljivosti? Zvezza Avstro-Ogrske z Nemčijo! Brez te jeklene zvezze bi bila Nemčija že davno pod konjskimi kopiti sovražnih armad poteptana, brez te zvezze bi bila pa tudi Avstrija že davno raztrgana! To se vidi ravno zdaj v

času ofenzive zoper največjega sovražnika. Danes morajo vsled tega pač vsi tisti obmolkniti, ki so svoj čas skrito in očitno hujškali zoper to zvezo. Obmolkniti pa morajo tudi tisti, ki so celo zdaj v vojnem času razširjali nesramno gonjo zoper Nemčijo, ki so celo nemškega cesarja, vzvišenega prijatelja našega monarha, napadali, — vse to pa iz veselovaskih sanjarj... Avstro-Ogrska in Nemčija so in morajo biti ena železna falanga in — zmaga nam bode gotova!

Plodovi zvezze z Nemčijo.

Bili so ljudje, ki so z nedoseženo strastjo hujškali zoper zvezo naše avstro-ogrsko domovine z Nemčijo, in posamezniki še danes hujškajo. Ali zdaj se je stvar tudi za široko javnost predrugačila. C. kr. kor. in brzovarni urad z dne 29. oktobra poroča med drugim dobesedno:

„Ob prilikoi Njeg. ces. in kr. Apostolskega Veličanstva peljane slavepolne ofensive zveznih čet ob Soči je cesar ministru za zunanje zadeve svoje priznanje za konsekventno **izzidanje in vglobljenje zavezniške politike** izrazil, ki se je pri sedanjih skupnih bojih proti Italiji nanovo uspešno obnesla.“

S temi besedami je mladi naš cesar Karl sam povedal, da je politika **poštene zvezze z Nemčijo najboljša in za našo domovino najkoristnejša**. Vsi naši sosedji so bili sovražniki Avstrije, čeprav so se nam prilizovali in nas skušali s tarizejskim obrazom zapeljati. Le Nemčija nam je ostala zvesta. In to zvestobo zamoremo i mi Avstrije poplatiti edino z — zvestobo!

Carson o resnobni položaji.

London, 24. t. m. Carson je govoril v Portsmouthu, da je prestopila vojska v položaj, ki mora vsakemu vzbuditi resne misli. Kljub vsem miroljubnim govorom v nemškem državnem zboru, kljub vsem nemškim mirovnim notam nismo še nobene mirovne note dobili. Nemci morajo znati, da ne moremo brez naših naselbin skleniti miru. Za hrbotom naših zaveznikov se ne bomo pogajali o miru. Rusije ne pustimo na cedilu. Ne sklenemo miru, ki bi mu gotovo sledila vojska. Nemški kancler je rekel, da mednarodna prava ni. Kadar se bo sklepal o miru, se moramo spominjati te izjave. Narod, ki je postopal tako, se ne more pripustiti k zvezzi narodov. Pravega miru ni mogoče dosegiti, dokler Nemčija drži osvojena ozemlja. Če bi zmagali Nemci, bi bile vse demokracije premagane. Le vojska dovede do miru.

Vmešenje poljskega regentskega sveta.

„Dziennik Narodowy“ poroča iz Varšave, da se bo slovensko vmešenje regentskega sveta vršilo po ceremonijelu, kakor je bil v navadi v prejšnjih časih pri kronanju poljskih kraljev. V ta namen se je sestavil poseben intronacijski odbor, ki bo izdelal dotočni ceremonijel. Kakor se čuje, se bo že prihodnje dni vršil razgovor poljskih škofov in zastopnikov poljske aristokracije.

Izpred sodišča.

„Cukrlkönig“ obsojen.

Dunaj, 26. oktobra. Pred okrajno sodnijo v Josefstadu imel se je zagovarjati zadržani naviganjanu cen lastnik firme „Zum Zukerkönig“ Ignac Haas. Obtožen je bil, da je konec decembra 1916. l. do začetka februarja 1917. l. v raznih filialkah slaščice z dobičkom od 28 do 55 procentov prodajal. Sodnik ga je obsobil na 60.000 kron deinarske globe, oziroma na 10 dni zapora. Branitelj kakor državni pravnik sta vložila priziv.

Obsojena roparska morilca.

Esseg, 26. oktobra. Sodnija je praktikanta Franca Tešner in Demetra Krestica, ki sta dne 28. septembra svinjsko trgovko Marijo Hoszu umorila in izropala, na 18. oziroma 16 let težke ječe. Smrtna obsodba

z ozirom na mladost morilcev ni mogla reči.

Razno.

Odlikanje. Stražmojster g. Jožef Požun Ptuja sedaj na bojišču, bil je odlikovan srebrnim zaslужnim križcem s krono na traku hrabrostne medajle. Kakor smo svoj čas potali, bil je njegov brat, g. Emerich Požun, dunski podčastnik, ki stoji že 4. leto na bojišču, že preje dvakrat z bronasto in enkrat srebrno hrabrostno medajlo odlikovan. Oče teh junakov, g. c. kr. okrajni tajnik v Ptuju g. Požun dobil je istotako med vojno že tri zlate zaslужna križca, zadnjega s krono na traku hrabrostne medajle. Pač vrla druga, kateri mora vsak patrijot prav iz srca stitati!

Iz bojišča se nam piše: Jaz sem zdrav in se mi dobro godi. — Oto Arsencheck, K.I.D. pekarja, vojna pošta št. 419.

Slov. Bistrica. Dne 31. oktobra praznoval bivši slov. bistrški župan in dolgoletni željni poslanec, častni občan mesta itd., Albert Stiger svoj 70. rojstni dan. Vrli mož spada med najboljše naprednjake na podnjem Štajerskem, Velike so njegove zavuge za mesto, okraj in deželo. Vedno je tvoril svoje najboljše sile za ljudstvo, za tajersko domovino. Tudi mi mu čestitamo njegovi 70-letnici najprisršene. Želimo mu, da bi nam bil še mnogo let ohranjen!

Vjeti železniški tatovi. Že dalje časa se na proggi Mariabor-Ljubljana vložili plombirane železniške vozove in iz njih radio sladkor, kavo, tobak, meso itd., v rednosti večih tisočev krov. Zdaj se je tatovo jelo v osebah konduktora Simona Bedneršeka in vlakovodja Marka Šorn. Bednaršek je aretilalo, ko je ravno ukradenko okajeno reso jedel.

Smrtni padec. Kleparski učenec Johan Čaplji v Celju delal je na strehi neke hiše. Vkljub svarilo njegovega mojstra se ni ustil privezati. Nakrat je nesrečen padel s strehe. Prepeljali so ga nezavestnega v bolnišnico, kjer je kmalu nato na notranjih oškodbah umrl.

Pokopališče junakov v Sternthalu pri Ptuju. Pod daljnim bobnenjem kanonov od južnopadne fronte in pod salvimi častne kompanije vršilo se je dne 24. oktobra na vojaški pokopališču taborišča Sternthal pri Ptuju na knezoškofu dr. Napotniku blagoslovje nove pokopališke kapelice, pri katerem je bila zastopana tudi nadvojvoda Evgenij vojaški poveljnik iz Grada. Naprava cerkev dela zahvaliti je štaciskemu poveljniku m. vitezu pl. Hülleneried. Umetno okinanje preskrbelo je moštvo tabora. Po cerkvenem blagoslovjanju obiskal je knezoškof anjence. Pri oficirski pojedini zaklical je poveljnik trikratni "hoch" cesarju, se spominjal padlih junakov in se zahvalil vsem, ki so pri tem delu pomagali. S tem je bila ta lepa zavestnost končana.

Poskus bega italijanskih letalcev. Iz Gradca se poroča: Ona dva italijanska letalna ficerja, ki sta se moralna pred kratkim z letalom na zemljo spustiti in sta bila pri Arnfelsu prijeta, skušala sta te dni iz svojega aborišča ponoči zbežati. Ali danes zjutraj že je pri Judendorfu neki orožnik nanovo prijet. Bil je to slučajno ravno tisti orožnik, ki je oficirja svoj čas v Arnfelsu v Gradcu skortiral. Tako je bila "svoboda" italijanskih ficerjev prav kratka.

Grozna železniška nesreča. Pri skladisih glavnega kolodvora v Gradcu došel je v nedeljo ob pol 10. uri zvečer iz juga neki transport vjetih Rusov, ki bi imel po prehranitvi zopet naprej proti severu peljati. Vlak je stal v bližini skladischa in Rusi so bili že na poti proti barakam, kjer bi imeli večerjati. Nakrat je pridrzel z veliko hitrostjo dunajski osebni vlak št. 53. Vsled slabe razsvetljave in močnega dežja vlakovodja pač Rusov ni takoj opazil. Tako je zavozil vlak v gručo Rusov. Trije Rusi so bili takoj mrtvi; štirtega je vlekla mašina dalje časa seboj in s poti proti rezanimi nogami kot mrlja vun

dobili. Mnogo drugih Rusov je ležalo v svoji krvi na tleh. 11 Rusov je bilo težko ranjenih. Tajko došli zdravniki so imeli mnogo opraviti, kajti nesrečneži so bili grozovito razmerjeni. Skupno je našlo pri tej nesreči 7 Rusov svojo smrt.

V laško vojno vjetništvo je prišel rez. ober-lajtnant dr. Ludvik Pivko, profesor na državni gimnaziji v Mariboru.

Sv. Trojica Sl. gor. Piše se nam: V nedeljo dne 14. oktobra umrl je po mučni bolezni daleč okoli znani g. Kettisch Johan v Senarske. Pogreb se je vršil v torek, kjer so spremljevali tovariša k zadnjemu počitku, med drugim gasilno društvo in veteranci, katerih ud je rajni bil. Od vseh žrtv te vojske, je umrl prvi bojevalec tukajšnje fare, katerega ne skriva tuja tuja zemlja, prvi vseh naših tukaj, kteri je na vojnem bojišču obolen in v svoji domovini umrl. Bil je priljubljen in dober naprednjak, ter mu naj bede zemljica lahka!

Vojaško mnenje. Neki vrli vojak, ki je bil dalje časa na fronti in se nahaja zdaj vsled bolezni v neki bolnišnici, nam piše: „Dragi „Štajerc“! V vsakem časopisu čitamo zdaj vedno o Slovencih, Hrvatih in Srbih, kakor pravijo: Jugoslovanji. Kako po nepotrebni se borijo naši državni poslanci za združenje Jugoslovanov v eno bitje! Ali vedo ti državni poslanci, da bi naenkrat postali volki ovce? Dobro se spominjam časov pred vojno, ko je vsak Srb smrtno sovražil vsacega Slovenca in Hrvata, ako je bil ta le dobr Avstrijec. Nam so Srbi vedno očitali, da smo „kuferaši“. Spominjam se dobro, da je imel en srbski pes v Bosni pri Srbih več veljave, kakor en Slovenec, Horvat ali Musliman. Kazalo se je vsakemu, kdor ni bil Srb, pod nos „kuferaš“ preko čuprije. Ali Srbi so ineli malo sreče s svojimi idejami. Istopako je bilo, kjer je sedel na stolu okrajnega glavarja Srb, gorje Avstrijcem. . . Zakaj so vzigali nekdaj Srbi hrvatske trobojnike itd? Dobro, ako so se poboljšali, veseli nas tukaj v fronti. Mi, ki se vsi enako bojujemo za svoje domove, hočemo pred vsem, ko se vrnemo, da bo kraljeval mir, mir med narodi. Zakaj se sovražiti? Jaz sem Slovenec in ostanem; ali kdo mi more braniti, da ne bi živil v slogi s svojimi sosedmi, čeprav z Nemci ali Ogri, da ne bi govoril in učil njihovega jezika? Imamo tukaj zaupanje, da bo naš dobar cesar podelil enake pravice vsem svojim narodom, ker vsi smo se enako borili za svoje domove in cesarja! Pri tem ni potrebno zmiraj sovražstva med Slovenci in Nemci itd., ker vsi služimo enemu cesarju. Kdor tega ne ve, naj pride k nam v fronto! Seve, narod, ki je povzročil toliko gorja, mora ostati pri napetih uzdah! W. F.

* * *

Samomer učenca. V Beljaku skočil je dne 22. p. m. iz lesenega mosta čez Dravo l. 1901 rojeni frizerski učenec Jožef Pop. Nesrečen je utonil. Zapustil je pismo, iz katerega je razvidno, da si je sam življeno vzel.

Tatovi. Iz Železne Kaplje se poroča: Orožniški stražmojster Jožef Kraliner arretiral je več posestnikov, ki so prav izdatno kradli perutnino in žito. Nadalje je zaprl tatinško družbo lesnih hlapcev, ki so v jeseni 22 tujih njiv „obiskali“ in okoli 300 kil krompirja pokradli.

Sedmo vojno odlikovanje. Kletarski mojster firme Pusitsch v Beljaku, ofic. nam. gosp. Petermaier dobil je tretjič srebrno hrabrostno medaljo. To je zdaj njegovo sedmo vojno odlikovanje. Čast temu koroškemu junaku!

* * *

Pariz za bodoči tujski promet. Pariski „La Matin“ poroča, da je poljedeljski minister o prilikih obeda v Touring-klubu opozoril, naj se domači posestniki hotelov že sedaj začno pripravljati na bodoči tujski promet. Minister računa, da bo v bodočih treh letih po vojni prišlo v Francijo 3 milijone tujcev, ki bodo pustili v deželi približno 7 milijard.

Oderuhi na delu. Na Dunaju so zasledili veliko oderuhov, ki so zapleteni v verižno kupčijo; pri tem je prizadetih tudi večje število beguncev. Glavnega krivega trgovca Ignaca Hackerja so zaprli.

Oblak se je utrgal v Mesini na Laškem in popolnoma preplavljal mesto in polja. Ceste in železnice v vzhodni in zahodni smeri so pretrgane, na stotine hiš je porušenih. Sto sto družin je brez strehe in brez hišnega orodja. Citronski vrtovi v okolici so pokriti z blatom in kamenjem skoro do vrha drevja.

Napad na odvetnika. Odvetnik dr. Maks Glück na Dunaju je vodil za lekarnarjevo soprogo Ano Mayer dolgotrajno civilno pravdo in jo izgubil. Te dni prišla je Ana Mayer v odvetnikovo pisarno in naperila proti dru. Glücku revolver, ki se pa ni hotel sprožiti, tako da ji je mogel odvetnik orožje iztrgati. Nato je Mayerjeva zgrabilna železna kljuka za popravljanje ognja in udarila z njo odvetnika večkrat po glavi, potem pa zbežala iz pisarne.

Iz italijanske zbornice. K.-B. poroča iz Curiha: V včerajšnji seji italijanske zbornice se je odpovedal poslanec Barzilai besedi. K proračunskemu provizoriju so govorili socialisti Graziadei, notranji minister Orlando in neodvisni poslanec Enrico Ferri, nakar je sklenila zbornica zaključiti splošne izjave k proračunskemu provizoriju. Graziadei je izvajal, da italijanski socialisti ne streme po posebnem miru, ampak, kar odgovarja njihovi naravi, po splošnem miru v najkrajšem času. Italijanska vojna bremena znašajo koncem tega meseca na temelju uradnih računov 40 milijard lir, torej dve tretjini celega narodnega premoženja. Vlada je napravila veliko napako, ko se je vmesala v vojsko, kajti takrat je računala, da bo vojska trajala samo tri meseca in bo stala 5 milijard, katere naj bi pokril pozneje z davki Trst in Trient. Minister Orlando je govoril dolgo časa, da bi pobil kritike generalnega komisarja prehranjevalnega urada Canepa in več poslancev naperjenih proti njemu. Z ozirom na turinske revolte je zastopal stališče, da so šele v drugi vrsti politične in naperjene proti vojski in da je v resnici v Turinu, kakor tudi v Rimu, naplu, Cosenzi Reggiu, Messini, Florenci po več dni in celo teden dni manjkujo kruha.

Perilo za naše vojake na bojišču. Od vsega pomanjkanja, ki ga mora vojak na bojnem polju prenašati, je pomanjkanje perila najbolj občutljivo. Nasprotno ne morejo vojaki prehvaliti kopeli, zakaj kopel in z njim združenja izmenjava perila je takoreko povratek k človečnosti. Kakor znano, delimo svojo obleko v dve skupini; vrhnjo obleko in perilo. Perilo je v neposrednem stiku s kožo, pije pot ter hrani telo v čistosti. S tem prispeva največ k našemu zdravju. A ta lastnost perila ima tudi svoje meje. Trikotno in flanelino perilo usesava več potu in nesnage nego gosto in gladko perilo, volneno perilo zopet več kakor platneno in bombažovo blago. Ko je perilo nasičeno potu in nesnage, ne usesava več, ampak oddaje koži le nazaj, kar je prej od nje sprejemalo ter jo onečišča namesto očišča. Najpopolnejša kopel ima brez izmenjave perila samo malo časa trajajoč uspev. Vsak civiliziran človek bi zlezel le z največjo nevoljo v umazano perilo. Pri daljši noši edinega perila na pohodih, v strelskih jarkih itd. pride perilo tudi v neposrednem stiku z nečistoto tal, od katerih se lahko našebole bolezni. Ko je perilo polno potu in druge nesnage, ne greje več s prvotno silo našega telesa. Če pa oddaje telo več toplotne na zunaj, nas začne zebasti, kar se vedno godi v umazanem perilu in in si tako nakopljemo bolezni. Ako je torej tkanina bolj ali manj zalepljena z razno nesnago, pada obseg zraka, ki se nahaja med kožo in perilom, in obleka manj greje. Ko se napije obleka vlažnosti, kar se godi tako od zunaj kakor od znotraj, se manjša obseg zraka in toplota obleke pada. Prepojena obleka se bolje prijemlje telesa nego suha, čista obleka, pride torej v tesnejši stik z našo kožo in mu vzame več toplotne. Suho perilo hrani telesno toploto, mokro pa nam jo jemlje. Naj-

večja nevarnost preti s tem nogam, ki so poselno izpostavljene vlažnemu zraku in mrazu in imajo že to neugodnost, da niso toliko v stiku z zrakom kakor z zemljo, ki je dobra prevodnica topote. Prelajene noge so povzrok raznim boleznim, ki jih nazivljemo katar ali revmatizem. Če preskrbimo zadostno perila našim vojakom, skrbimo za njih zdravje, za zdravje celega naroda in za blagor naše domovine.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni znani v zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 2. novembra: Deutschlandsberg**; Breitenfeld, okr. Feldbach; Sv. Vid a. Vogau**, okr. Lipnica; Vitanje**, okr. Konjice; Gradec (za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 3. novembra: St. Oswald**, okr. Oberzeiring; Pišece**, okraj Brežice (svinjski sejem).

Dne 4. novembra: Stein ob Aniži*, okr. Gröbming; Konjice*; St. Pavel pri Preboldu*, okr. Celje.

Dne 6. novembra: Knittelfeld**, Wundschuh** okr. Gradec okolica; Ligist**, okr. Voitsberg; Brežice**; Sv. Magdalena, okr. Hartberg; Sv. Lenart in Slov. Gorica**; Sv. Vid pri Ptaju**; Feldbach**; Stainach**, okr. Irnding; Pichel, okr. Bruck; Sv. Johann**, okraj Arvež; Wolfsberg**, okr. Wildon; Nova Cerkev**, okraj Celje*; Ormož (svinjski sejem); Radgona*.

Dne 7. novembra: Luče (za drobno živino), okr. Arvež; (Imeno (za klavno živino), okr. Kozje.

Jesensko pregledovanje in prezimljene čebel.

Koncem julija je glavna paša končana. Približajno se nekoliko čebelam in opazujmo njih žitje in bitje. Dasi je glavna paša minula, vendar še nudijo ob vlažno toplem vremenu morsikare cvetke na polju in v gozdu srdi, katera pa ne pomnožuje več zaloge, ampak služi samo za vsakdanjo potrebo. Važnejša je bera cvetnega prahu, katerega nanosijo čebele kot zalogu za prehrano zaloge v prihodnji spomladici. Ako pregledujemo zaledo v panjih, najdemo, da se je znatno skrčila in se nahaja le še v malih ploščinah. Tudi število čebel pojem, pred vsem zgjnjejo trojte (razen pri drugih družinah brez matice). Nasprotno pa raste število sovražnikov, ki hlepijo po medenem zakladi, tako ose, ropne čebele, smrtoglavci, pa tudi voščeni molji, strževki (škarjice), pajki itd.

Žitje naših čebel se polagoma omeji v notranjosti panja; oddaljene zaloge se prenesejo v zimski stan; razpokane in stanovanju in špranje pri okencih se zadejajo z lepljivo smolo, celo letalna luknja se zoži.

Cebela se pripravlja na zimsko spanje in opominja nas čebelarje na

jesensko pregledovanje

na natančno preiskanje panjev in na prezimljene čebelskih družin.

Po leti se je lahko pečati s čebelorejo, razvijajo se same, če je le količkaj srdi, ne da bi nam bilo treba dosti pomagati. Drugače je pa po zimi. Ena sama huda zima vtegne vrniti blagodar večnih poletij. Kaj pomaga, če čebelice po leti še tako marljivo zbirajo in nemarni čebelarji jih pa pusti, da po zimi zmrznejo ali jim pa da en funt premalo strdi, da družina kratko pred prvo pašo lakote pogine ali pa tako oslabi, da prve paše izrabiti ne more. Izkušeni umni čebelarji smatrajo ravnanje s čebelami po zimi za najvažnejše delo in trdi se, da je ta posebni podlagi čebelarji.

Nakaj ja treba paziti pri prezimljenu?

I. Prezimuj le močne in zdrave družine! Močna družina prestane zimo lažje nego slaba. Zdravljanje kreplih družin je cenejše nego bornih. Slabici rabijo več hrane in se hitreje loti griza.

Ker je pridelek čebel odvisen od njih razvoja v spomladici in se zamorejo le močne družine razviti pravčasno in izrabiti darove zgodnje spomladici in sicer oboje v večji meri nego je to mogoče slabim družinam, pričakovati je le od močnih družin obilo strdi.

Združi slave družine z onimi, ki nimajo matic. Skušaj mlade čebele v zimo spraviti.

2. Prezimuj le močne družine z mladimi in rodнимi maticami! Za preseh družine v prihodnjem letu je treba mlade rodne matice. Vsaka matica ni dobra. Merodajna ni zunanja oblika, velikost ali barva, tudi ne starost matičine, ampak le stanje zaloge (zaprt brez luknen). Za drugoletni razvoj je potrebno, da naleteže matica s polno močjo zaloge.

3. Prezimuj male zadnje roje v sredenem prostoru močne družine, da imaš na razpolago rezerve.

4. Preskrbi oružjne z obilom in dobro hrano. Vsa ka družina imej 10 do 15 kilogramov hrane v zalogi,

ki obstoji iz nad zaledo se nahajajoče strdi in sladkorja. Obdrži tudi napoljenega io pokritega satova za nadomestno hrano v spomladici.

Približna poraba po zapiskih Wagestocka je:

oktobra	3 do 4 funte
novembra	1 " 2 funta
decembra	1 " 2 "
januarja	1 " 2 "
februarja	2 " 3 funte
marca	3 " 4 "
aprila	4 " 6 funtov.

5. Obesi satove tako, da ne bo vmes prostora in da ga čebele lahko dosežejo.

6. Pripravi velikost prostora za prezimljenje primerno jakosti družine in skrbi, da prihaja dosti zraka skozi letalno luknjo.

7. Preskrbi prav topel ulnjak, da ne bo čebel trpil hudi zunanj mraz.

8. Skrbi za mir.

Mitt. f. Vorarlberg.

Zadnji telegrami.

Avtrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 31. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Zvezne armade feldmaršala nadvojvode Eugena silijo v gorovju najzgorajšnjega Tagliamenta in v benečanski ravnini po načrtu naprej.

Sef generalštaba.

200.000 mož vjetih!

Poročila pravijo, da je že 200 tisoč Italijanov vjetih.

Palmanova zasedena.

K.-B. Dunaj, 31. oktobra.
Naše armade se bližajo pod uspešnimi boji z italijanskimi četami Tagliamentu. Palmanova je bila včeraj zasedena. Število vjetih presega 120.000 m ož, kanonov pa 1000.

Vsa Primorska in Koroška protsa.

Vlada je dobila od šefa našega generalštaba brzojav: „Vsa Primorska in Koroška je od sovražne invazije prosta. Velike pokrajine so v naši roki! Nadaljevanje uspehov obljudlja nove uspehe.“

Loterijske številke.

Gradec, 24. oktobra 1917: 4, 65, 62, 9, 72.
Trst, 31. oktobra 1917: 51, 16, 76, 60, 21

Razširjajte in čitajte „Štajerca“!

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Po naprošbi dedičev po g. Jakobu Vrunker se bode od c. kr. okrajne sodnije v Ptaju, odd. VII, k zapuščini spadajoče nepremičnine e. št. 4 in 110 k. o. Vareja javno razprodalo.

Iste obstojijo iz 96 ar 89 m² travnika; 1 ha 00 ar 05 m² sadonosnika; 3 ha 84 ar 06 m² paše; 5 ha 83 ar 96 m² gozda in stanovalnih ter gospodarskih poslopij v razmerju 1:55 m² skupno s prešo za mošt; skupaj torej 11 ha 71 ar 42 m².

Izklicna cena znaša K 10255.52.

Dražba se vrši v pondeljek, dne 12. novembra 1917 ob 9. uri dopoldne na lici mesta v Vareji št. 3.

Ponudbe pot izkljucno ceno se ne sprejmejo. Prodajalci so si obdržali, da izjavijo tekom 8 dneh, ako odklonijo razprodajo. Na zemljišču zavarovanim upnikom ostanejo njih rubežne pravice brez ozira na prodajalno ceno obdržane.

3. Prezimuj male zadnje roje v sredenem prostoru močne družine, da imaš na razpolago rezerve.

4. Preskrbi oružjne z obilom in dobro hrano. Vsa ka družina imej 10 do 15 kilogramov hrane v zalogi,

Potem se vrši ravnotam prostovoljna razprodaja v zapuščino spadajoče preminine. Inventurni in civilni protokoli, pogoji o dobah in kraju plačila zamorejo se vpogledati pr. k. notarju Francu Strafella med uradnimi urami.

C. k. okrajna sodnija v Ptaju,
oddelek VII,

dne 10. oktobra 1917.

Ženske pomožne moći pri armadi.

Uporaba ženskih pomožnih sil pri armadi je imela tako dobre uspehe, da se namerava ta akcija v velikem obsegu nadaljevati. V to svrhu je armadna uprava izdelala nove bistvene in z boljša in e pogobe za nastavjanje ženskih moći pri armadi, ki olajšujejo tudi ženam in dekleton onih stanov, ki so bili do sedaj manj potreben preskrbi, sklep potegovati se za tako mesto. Ne glede na plačo se jim priznavajo glede prehrane, stanovanja, oblike, zdravniške pomoči, dopustov in potovanjih stroškov mnoge prednosti, ki so zvezane ravno s pripadnostjo k armadi na bojišču, dasiravno se seveda ne porabijo na bojišču samem, marveč daleč za fronto, kjer so nevarnost vojne skoraj ravno tako malo izpostavljene, kakor v zaledju. Pri tem je že se danipriponiti, da bi se vpoštivala tudi eventualna želja po uporabi v bolj spredaj ležečem pasu.

Uporabljajo se pa ženske moći kot tehnične pomočnike v laboratorijsih in ambulatorijih, kot pisarniške moći, kot strežnice, gospodinje in kuhiško osobje, kot pomožne delavke, kakor krojačice, šivilje, pralke, pripek, kot natakarice, ali kot pomožne osobe za ordinarčno in navadno domačo službo. Zlasti v sanitetih zavodih, pisarnah, kinematografi na bojiščih, pri pošti in drugod bi mogle biti nastavljene še številne žene.

Glede plače, prehrane in stanovanja veljajo za posamezne kategorije tele določbe. Dobe: a) Pisarniške moći I. razreda, to so kvalificirane moći, kakor perfektne strojepiske, stenografske, stereotipistke i. dr.; mesečno 200 K, če to zahteva, prehrano in stanovanje enako, kakor častniki in vojaški uradniki. Ker obstajajo častniške kuhinje, smejo dobiti hrano od tam. Za prehrano se zaračuna mesečno samo 40 K, za stanovanje nič, velja pa glede stanovanja, da dobe če le mogoče, vsaj dve nastavljeni po eno sobo.

b) Pisarniške moći II. razreda, to so delavne moći brez dosedanje prakse ali merodajnega znamenja: mesečno 160 K; prehrana in stanovanje, kakor pod a).

c) Tehnične pomožnice za laboratorije in ambulatorije: mesečno 160 kron; hrana in stanovanje, kakor pod a).

d) Pomozne strežnice: dnevna 2 K, hrana in stanovanje zastonj; pri posebnih porabnosti se dnevno nima zviša do 3 kron.

f) Gospodinje - voditeljice: Mesečno 100 do 120 K, hrana in stanovanje.

g) Kuharice in drugokuhinjsko osobje: V kraju običajna plača in erarična hrana; če zahteva stanovanje, — kakor za moštvo.

h) Vse drugo o pomožno o s o b j e : V kraju navadne plače; če zahteva, stanovanje, kakor moštvo.

- Kjer do dopuščajo okolnosti, se ustanove za žensko pomožno osobje, ki nimajo erarične hrane, posebne kantine v lastni režiji in brez namena dobička, kjer dobe po lastnem okusu in po lastni želji dobro in ceno hrano proti plačilu.

Poleg tega uživajo vse kategorije armadi na bojišču dodeljenih ženskih pomožnih moći še tele olajšave :

Pravico imajo do erarične oblike in obutvi. V slučaju obolenja jim pristoja za dva meseca brezplačno zdravljene v vojaški bolnišnicu, dovoljeno jim je tudi zdravljene v zabolodavniških, in popravljanje v zabolodavniških laboratorijsih po veljavnih cenah.

Dopusti brez posebne utemeljitve se dovoljujejo pisarniškim močem, strežnicam, tehničnim pomožnicam in voditeljicam gospodinjstev vsakih 6 mesecov do 14 dni (ne všečvi pot tja in nazaj), dopusti iz zdravstvenih ozirov se dovoljujejo, če treba, do dveh mesecov, nadalje se vsem ženskim pomožnim močem od slučaja do slučaja dovoljujejo dopusti v nujnih rodbinskih zadevah do 8 dni.

Povračilo potnih stroškov se da za potovanje iz kraja, kjer stanujejo, potem pri dopustih brez posebne utemeljitve in iz zdravstvenih ozirov, kjer tudi pri odpustu brez lastne krivide in pri odpustu na lastno prošnjo, če je bila ženska moč najmanj 4 meseca v službi. Pri tem gre vsem pisarniškim močem, tehničnim pomožnicam, voditeljicam gospodinjstev in strežnicam pri želeniških vojažnih II. razred, vsem drugim pomožnim močem pa III. razred.

Glede drugih pogojev za nastavljene (8 do 10 urnega delavnega časa najnižja starost 16 oziroma 20 let, najvišja starost za pisarniške moči 40 let itd.) se napravijo prejšnji objavam nič izpremenilo.

Da se omogoči vsaki prosliki za službo razprtih morda obstoječe dvome po ustrezni informacijah, so se poleg vsega ustanovili še informacijski uradi, in

a) pri c. in kr. vojaškem poveljništvu v Gradcu, Schönausgasche 17, II. nadstropje, ure za informacije od 9. dopoldne do 1. opoldne,

Srbenje

kraste, lišaj, grindavost in slične kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaze, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Mala posoda K 3:50, velika posoda K 6:—. Nadalje pratek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škalija 2 K 50 h. Dobri se oboje pri naprej-pošiljati svote ali povzetju na naslov: Apotheker M. Klein's Paratol-Werke in Budapest VII/20., Rózsa utca 21.

472

Št. 30.905.

II. 2875.

Razglas.

Štajerski deželnki odbor je sklenil, v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v amerikanski trsnici kulturi in v obratu sadno-drevnesne šole ter v napravi sadonosnikov in ravnanju z njimi tudi leta 1918 vprizoriti po en stalni

viničarski tečaj

in sicer na:

1) deželnki viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu;

2) deželnki sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru.

Ti tečaji se pričnejo s 15. februarjem in se končajo s 1. decembrom 1918.

V Silberbergu se bode 26., v Mariboru 14 sinov posestnikov in viničarjev sprejelo.

Ti dobivajo na omenjenih zavodih prosti stanovanje, polno hrano in poleg tega 10 K mesečne plače.

Izvežba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teoretična, v kolikor je to za delovodje in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju dobi vsak udeleženec spričevalo o njegovi vporabljivosti.

V svrhu sprejema v enega teh tečajev imajo prosilci svoje koleke proste prošnje do najkasneje 10. prosinca 1918 odpodlati deželnemu odboru.

V teh prošnjah je izrecno omeniti, v katero preje omenjenih viničarskih šol želi prosilec vstopiti; prošnjam je preložiti:

1) dokazilo o končanem 15. letu starosti;

2) pravnostno spričevalo, ki mora biti od župnijskega urada potrjeno;

3) zdravniško potrdilo, da prosilec ne bolhe na kakšni nalezljivi bolezni;

4) odpustnica iz kakšne ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bodo do 15. februarja pa do 1. decembra 1918 nepretrgano v tečaju ostali in se vsem izvežbe se tikočim odredbam deželnih strokovnih organov pokorili.

Gradec, 16. oktobra 1918.

Od štajerskega deželnega odbora:

Edmund grof Attems.

514

V obliku polna prsa — HYPERIN —

se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim aparatom

— HYPERIN —

s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško pripravljena iznajdba znanosti. **Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljnja raba nepotrebna.** Ta izredni aparat se vsemi damam vsake starosti najlepše pripomore. Za neškodljivost in učinek so izkušene pisateljice opetovano zavzele. Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — **Ako ne do pada, denar nazaj.** Cena s pripravo in navodilom K 7:90. Po pošti za 70 vin. več. Tajna razpošiljalcev brez navedbe vsebine po hidž. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perlg. 31. 433

Avtomatični lovilec za podgane

K 5:50, za miši K 4:—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke "Rapida", tišče ščurke in Rusov v eni noči, po K 5:70. Povsed najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pisem. Razpošiljalci po povzetju, poštnina 80 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P. 38

Vsek svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije šteplišča kar z mašino. Načrtev iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čvile, opreme, kožuh, pieprege, vozne odeje, štofe za šotorje, filc, kolesne mantlige, vrečce, platno in vse drugo močno blago sam sešti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izbruno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za trajljivost. Prekositi vse konkurenčne izdelke. Mnogo poahljivih pisem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrmen, štrimi različnimi šivanjami in navodilom K 4:—, 2 kosa K 7:50, 3 kosi K 11:—, 5 kosov K 18:—. Se razpošilja poštne prosti, ako se denar naprej pošlje pri povzetju poštne ekstra, na bojnišče le proti naprej-plačilu po Josef Pezl, Tropau 122, Olmützerstrasse 10. Išče se naprej-prodajalec. 376

Armadne ure na napestnik.

 natančno regulirane in repasirane. — Nickel ali jeklo K 25:— 30:— ali 35:—. Z radijum svetilkom K 30:—, 35:—, 40:—. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemske garancije. Razpošiljalci po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur HANNS KONRAD, c. in kr. dvorni likerjan Brüx Nr. 1503 (Češko). Glavni katalog zastonj in poštne prosti. 387

Lehrling

mit guter Schulbildung, der deutschen und slowenischen Sprache mächtig, wird aufgenommen bei Brüder Slawitsch, Pettau.

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenškega jezika, se sprejme pri bratih Slawitsch v Ptuju.

Viničar

s 5 delavskimi močmi se sprejme. Razven mleka od 2 krav, vrtja za zelenjavno in mnogo zemlje dobi 300 kron plače ter za gotova dela 80 vin. dnevne plače poleti, 70 vin. pa pozimi, nadalje pijača in kurjava. Richard Ogriseg, Sturmberg bei Marburg, Post Pößnitz.

Išče se

522

kmetsko deklino

kot posla za kmetijsko in domače delo na nekem malem posestvu v bližini Ptuja. Nadaljnja pojasnila iz prijaznosti v trgovini g. Riegelbauer v Ptuju.

Jako veliki pes (Leonberger)

izvrsten in lep, se proda pri g. Štefanu Keltner, Breg pri Ptaju.

518

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče, si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, maličovec, poprova meta, muškatovec, pomarančnik, dišeča perla, višnjevec, skaziti se ne more. Ta domača pijača se lahko piše poleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto rumu in žganja. Snovi z natančnimi navodilom stanejo K 12:— franko po povzetju.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z zaven spadajočim milom, vse solinčne pege, maroge, solinčne oprekline, ogrece, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kožo mladostno svežo in nežno. Cena K 5:75 s poštino vred, 3 porcije stanejo K 16:—, 6 porcij K 30:70. Vse orez katih nadaljnji stroški Naslov za narocila: 434

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

428

Žepna ura

jelek ali zaniklana

I. vrsta K 14

II. vrsta K 20

Srebro imit. K 30

Z dvojnim manteljem K 40

Z varstveno šipo K 2:—, z ra-

dijem K 10:— več.

Precizjske ure

K 50:—, 60:— in 80:—.

Razpošiljalci od Dunaja po poštini svote z K 1:50 za poštino tudi na bojnišče.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/51.

Fabrični cenik proti razpošiljalci K 1:—.

Dynamo žepna svetilka K 24:— in K 30:—.

Najlepši kinč

ženske so krasna

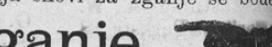
velika trdna prsa.

Ženske, ki se v tem oziru po polne, maj pišejo zaupljivo na Ida Krause, ki podeli popolnoma brezplačno na podlagi svoje priznane metode diskr. nasvet za doseg idealnih polnih oblik. Ida Krause, Preßburg (Ogrsko), Schanzstrasse 2, Abt. 109. 275

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirita in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

 žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptaju tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptaju.

349

 Brezplačno dobi vsakdo na željo moj glavni katalog ur, zlatem, srebrinem, godbenem blagu. Vio-line po K 14, 25 in višje. Dobre harmonike po K 16, 25, 35, 50 in višje, dverstrene harmonike K 70, 80, 100, 120, trivrstne K 180, 200, 240, 280. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljalci po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši Hans Konrad, c. in kr. dvorni likerjan Brüx st. 1740 (Češko).

52

Ljudska kopelj mestnega

kopalnika v Ptaju.

Čas za kopanje ob delavnih dnevih 18:00 do 8:00 ure do 8:00 ure po poletna (magajno) in 12:00 do 1:00 ure zimski (zimovanje) in 1:00 do 12:00 ure poletna. Kopanje z zdrobinami zraka, sestavljenimi iz 100% kopalnika in 10% kopalne vode. 70

Diamanti za rezanje stekla

Od steklarskih diamantov zamore sedaj le

štrev. 4 po K 11:70 in

štrev. 5½ po K 16:—

pošiljati, ker je dovoz diamantov podvezan in doba surovega blaga tako težka ter le po visokih cenah mogoča. Troški za povzetje stanejo 55 vin.

Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno 636, Morava.

Framyadol je sredstvo za pomlajenje las, in brade za trajno temno pobarvan. I steklonica s poštino vred K 2:70.

 Rydyol je rožnata voda, bleda lica. Učinek je čudovit. — I steklonica s poštino vred K 2:45.

Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.